

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՒՌԻ ՄԱՐԶ

ԴԱՐՊԱՍ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2016 –2019 ԹԹ. ՍՈՑԻԱԼ – ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ

ՔԱՌԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ

2016 –2019 ԹԹ.

Կազմեց համայնքի ղեկավարը՝

Արմեն Ալոյանը

Քննարկվել և հաստատվել է Դարպաս համայնքի
Ավագանու 2016 թվականի ապրիլի 15-ի նիստի թիվ 12-Ն որոշմամբ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	2
1. Համայնքի իրավիճակի բնութագրում, վերլուծություն և գնահատում.....	4
2. Համայնքի տեսլականի, ռազմավարության և ՀԶԲԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանում.....	15
3. Համայնքի տարածքում նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերի ու միջոցառումների ներկայացում.....	17
4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակը.....	18
5. Համայնքի ոլորտային ծրագրերի ցանկի կազմում և առաջնահերթությունների սահմանում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և ամփոփում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթայթման հնարավորությունների ներկայացում.....	21
6. Համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի, շինությունների և հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիրը.....	39
Եզրափակում.....	40

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Լոռու մարզի Դարպաս գյուղական համայնքի 2016-19թթ. զարգացման քառամյա ծրագիրը (ՀԶՔԾ) մշակվել է՝ հիմք ընդունելով <Տեղական ինքնակառավարման մասին> ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ-երի) իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶՔԾ-ի մշակման մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքերը:

ՀԶՔԾ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները՝

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.
- համայնքում առկա ենթակառուցվածքները և մատուցվող ծառայությունները.
- համայնքում առկա վտանգները (ոհսկերը):

Ելնելով այն իրողությունից, որ համայնքը փոքր է իր բնակչության թվաքանակով և ֆինանսական կարողություններով, համայնքի ՏԻՄ-երն ի վիճակի չեն իրականացնել օրենքով իրենց վերապահված լիազորություններն ամբողջ ծավալով և բոլոր ոլորտներում: Այդ պատճառով սույն ՀԶՔԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶՔԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ոհսկերը), որոնց կառավարման համար նախատեսվել են որոշ գործողություններ ու միջոցառումներ:

Համայնքի 2016-19թթ. ՀԶՔԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի նորընտիր ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ ունենալով հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով աստիճանաբար բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

ՀԶՔԾ-ն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքի ղեկավարը և ավագանու անդամները ՀԶՔԾ-ի փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶՔԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀԶԲԾ-ի 1-ին բաժնում ներկայացվում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով ՀԶԲԾ-ի մշակման չափանիշների ազդեցությունը համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության ոլորտների կազմի վրա, համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների ֆիզիկական վիճակի գնահատումը, դրանց շահագործման, պահպանման և նորոգման հետ կապված խնդիրները, ինչպես նաև դրանց զարգացման հնարավորությունների, կարողությունների ու ռեսուրսների վերլուծումը և գնահատումը: Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային կարիքների գնահատման հիման վրա կազմվել է համայնքում առկա հիմնախնդիրների ցանկը՝ առանձնացնելով նրանք, որոնց լուծումը նպատակահարմար է ներառել սույն ՀԶԲԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈԻԹՀՎ-վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները:

ՀԶԲԾ-ի 2-րդ բաժնում սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, զարգացման ռազմավարությունը և սույն ՀԶԲԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀԶԲԾ-ի 3-րդ բաժնում ներկայացվում են պետության, միջազգային և տեղական դոնոր, քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի և այլ կազմակերպությունների կողմից համայնքում գալիք չորս տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը, գործողությունները և միջոցառումները:

ՀԶԲԾ-ի 4-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը՝ ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական տրանսֆերտներ, փոխառու միջոցներ)՝ դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք չորս տարիների եկամտային ցուցանիշները:

ՀԶԲԾ-ի 5-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի զարգացման ոլորտային ծրագրերի ընտրությունը, դրանց առաջնահերթությունների սահմանումը՝ ելնելով համայնքի իրավիճակի գնահատման արդյունքներից, բացահայտված կարիքներից ու հիմնախնդիրներից, ենթակառուցվածքների վիճակից և ՀԶԲԾ-ի հիմնական նպատակներից: Բաժնում ձևակերպվել և ամփոփվել են ՀԶԲԾ-ում ներառվող ոլորտային ծրագրերը՝ օգտագործելով ծրագրերի կազմման օրինակելի ձևը, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն՝ ըստ գալիք չորս տարիների:

ՀԶՔԾ-ի 6-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի ու շինությունների, հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիրն՝ ըստ տարիների:

ՀԶՔԾ-ի եզրափակումում ներկայացվում են համառոտ մոտեցումներ՝ ՀԶՔԾ-ի իրականացման, մշտադիտարկման (մոնիթորինգի), վերահսկման և գնահատման, տարեկան հաշվետվությունների կազմման և քննարկման, ՀԶՔԾ-ում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարման, քննարկման և հաստատման գործընթացների վերաբերյալ:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ

Դարպաս համայնքը հնագույն բնակավայր է, որը գտնվում է Լոռու մարզում, Փամբակի լեռնաշղթայի լանջին: Հեռավորությունը մարզկենտրոնից՝ վեց կիլոմետր դեպի արևմուտք: Համայնքի բարձրությունը ծովի մակարդակից 1370մ է:

Սահմանակից է Վանաձոր քաղաքին և Լեռնապատ համայնքին: Համայնքի տարածքով հոսում է Փամբակ գետը: Կլիման բարեխառն է, ամռանը՝ մեղմ և զով, ձմեռը՝ մեղմ է, բայց երկարատև: Առանձին տարիների նկատվում են կիզիչ շոգեր, երբեմն՝ երաշտ՝ իր վնասակար ազդեցություններով: Ձմռանը ճանապարհները չեն փակվում, քանի որ գյուղը սահմանակից է մարզկենտրոն Վանաձոր քաղաքին, կապը չի ընդհատվում: Հաճախակի են երաշտ՝ չորային ամառները, զարնանային վարար անձրևները, որոնց հետևանքով մեծանում են սողանքները և սելավները, ձմռան ցուրտը և այլն: Գյուղը շրջապատված է լեռներով և անտառներով, չնայած՝ սկսած 90-ականներից անտառները նահանջել են: Գյուղի վարչական տարածքը կազմում է 4693.32 հա, որից վարելահողեր՝ 178.26 հա, խոտհարք՝ 222.96 հա, արոտավայր՝ 2464.7 հա և այլն:

1.2 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի բնակչության թիվը կազմում է 2366 մարդ, այդ թվում տղամարդ՝ 1190 և կանայք՝ 1176: Բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմն այսպիսին է՝

- 0-6 տարեկան -174 մարդ
- 7-17 տարեկան – 349 մարդ
- 18-62 տարեկան – 1473 մարդ
- 63 և ավելի տարեկան – 370 մարդ

- կենսաթոշակատուների թիվը – 341 , այդ թվում տարիքային և աշխատանքային թոշակատուներ՝ 284 մարդ
- հաշմանդամներ - 57 մարդ, այդ թվում մանկուց հաշմանդամներ՝ 6 մարդ
- միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ – 6 մարդ
- աշխատունակներ – 1473 մարդ
- զբաղվածներ – 1010 մարդ, այդ թվում գյուղատնտեսությամբ՝ 838 մարդ
- գործազուրկներ – 463 մարդ, այդ թվում գրանցված՝ 41 մարդ, չգրանցված՝ 422 մարդ
- տնային տնտեսությունների թիվը – 610
- ընտանիքների թիվը - 523
- ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում հաշվառված ընտանիքների թիվը – 129 , այդ թվում նպաստառու ընտանիքների թիվը՝ 129:

1.3 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

2016թ. հունվարի 3-ին առաջին անգամ համայնքի ղեկավար է ընտրվել Արմեն

Նորիկի Ալոյանը: Բնակչության սոցիալ–տնտեսական պայմանների բարելավման, համայնքի հիմնախնդիրների լուծման համար Դարպաս համայնքի ղեկավարը, համայնքի ավագանին իր 6 անդամներով նպատակասլաց պետք է ծախսեն համայնքի բյուջեի ֆինանսական միջոցները: Անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում միջոցներ հայթայթելու պետք ունի, միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպություններից:

Գյուղապետարանի աշխատակազմն ունի հետևյալ կառուցվածքը.

<i>Համայնքի ղեկավար</i>	<i>– 1 միավոր , 230000դրամ</i>
<i>ղեկավարի տեղակալ</i>	<i>– 1 միավոր, 160000դրամ</i>
<i>ղեկավարի օգնական</i>	<i>- 1 միավոր, 159000դրամ</i>
<i>աշխատակազմի քարտուղար</i>	<i>– 1 միավոր, 159000դրամ</i>
<i>առաջատար մասնագետ-հաշվապահ</i>	<i>– 1 միավոր, 158000դրամ</i>
<i>առաջին կարգի մասնագետ</i>	<i>– 2 միավոր, 125000դրամ</i>
<i>երկրորդ կարգի մասնագետ</i>	<i>-- 1 միավոր, 123000դրամ</i>
<i>վարորդ</i>	<i>-- 1 միավոր, 72760դրամ</i>

տեխնիկական աշխատող

--1 միավոր, 72760 դրամ

Աշխատակազմի աշխատողների ընդհանուր թիվը՝ 10 մարդ, 1384520 դրամ

Համայնքում գործում է «Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն» համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունը (ՀՈԱԿ), որի աշխատակազմը բաղկացած է 11 աշխատակցից: Դրանց հաստիքացուցակը և աշխատավարձերի պաշտոնային դրույքաչափերն են՝

- տնօրեն -	1 միավոր, 125000 դրամ
- դաստիարակ -	2 միավոր, 119200 դրամ
- դաստիարակի օգնական	2 միավոր, 66200 դրամ
- հաշվապահ	1 միավոր, 72760 դրամ
- խոհարար	1 միավոր, 72760 դրամ
- խոհարարի օգնական	0.5 միավոր, 36380 դրամ
- տնտեսվար	0.5 միավոր, 36380 դրամ
- բուժքույր	0.5 միավոր, 36380 դրամ
Ընդամենը -	11 միավոր, 763580 դրամ

Դարպաս համայնքում գործում է նաև «Կրթամարզամշակութային համալիր» համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունը (ՀՈԱԿ), որի աշխատակազմը բաղկացած է 5 աշխատակցից: Դրանց հաստիքացուցակը և աշխատավարձերի պաշտոնային դրույքաչափերն են՝

- տնօրեն -	1 միավոր, 75000 դրամ
- հաշվապահ	0.82 միավոր, 59600 դրամ
- երաժշտական դասատու	1 միավոր, 72760 դրամ
- պահակ	2 միավոր, 72760 դրամ
Ընդամենը	5 միավոր, 352880 դրամ

1.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը սահմանվել է ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ: Ներկայում համայնքի սեփականություն համարվող գույքն ունի հետևյալ ցանկն ու վիճակը (աղյուսակ 1)՝

- «Նախադպրոցական ուսումնական հաստատության» ՀՈԱԿ (մանկապարտեզ) , որի շենքում տեղակայված են նաև համայնքի գյուղապետարանը, «Կրթամարզամշակութային համալիր» ՀՈԱԿ-ը (գրադարանը, երաժշտական խմբակը),
- Բուժկետը,
- ներհամայնքային նշանակության փողոցներ և ճանապարհներ, որոնք ունեն բարեկարգման և/կամ ասֆալտապատման կարիք,
- գերեզմանատուն՝ 1 հատ, որը ունի ցանկապատման կարիք,
- ավտոմեքենա ՈւԱԶ 315192-03, որը գտնվում է բարվոք վիճակում
- ջրատար՝ 1 միավոր, որը գտնվում է բարվոք վիճակում:
-

Աղյուսակ 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Գառույցը	Հասցեն	Գառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Մանկապարտեզ	գ. Դարպաս	2010թ.	312 քմ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
2.	Խմելու և ոռոգման ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգ	գ. Դարպաս	2010թ.	6.0 կմ 2.5 կմ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
3.	Ներհամայնքային նշանակության ճանապարհներ	գ. Դարպաս		3,0 կմ	վատ	ասֆալտապատման	
4.	Ներհամայնքային փողոցներ	գ. Դարպաս		6,0 կմ	վատ	ասֆալտապատման	
5.	Գերեզմանատուն	գ. Դարպաս		1 հատ	Բավարար	ցանկապատման	
6.	Ավտոմեքենա ՈւԱԶ 315192-03	գ. Դարպաս	2011թ.	1 հատ	բավարար		

1.5 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՈՉ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքում կա արտադրական 3 միավոր՝

- «Անահիտ Ավագյան» ՍՊԸ, կաթի վերամշակում, պանրի արտադրամաս, աշխատողների թիվը՝ 2,
- «ՎաԲա» ՍՊԸ, կարի արտադրամաս, աշխատողների թիվը՝ 25
- «Վարդան Եթիմյան» ՍՊԸ երկաթ-բետոնե սալիկների և երկաթյա դռների արտադրամաս, աշխատողների թիվը՝ 9

Համայնքում գործում է ոչ կառավարական կազմակերպություններ (ՀԿ-ներ, հիմնադրամներ և այլն)

- «Կանաչազարդ երկիր» ՀԿ-ը, տնկարանային տնտեսություն, աշխատողների թիվը՝ 9
- «Հայոց արծիվներ» ՀԿ-ը

Համայնքում գործող քաղաքական կուսակցությունների մասնաճյուղեր չկան:

1.6 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր (գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն):

Համայնքը ապահովված է խմելու ջրով: Խմելու ջրով ապահովված են նաև համայնքի դպրոցը, մանկապարտեզը:

Համայնքի մի մասը ապահովված է ոռոգման ջրով: Ջրատարը ամեն տարի վերանորոգվում է համայնքի բյուջեի հաշվին : Համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի):

Համայնքի 90% գազաֆիկացված է:

Համայնքում աղբահանությունն իրականացվում է շաբաթը մեկ անգամ, համայնքի միջոցներով: Համայնքը չունի աղբատար մեքենա և աղբարկղներ, որն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի մաքրության, գեղատեսիլ բնության պահպանության վրա:

Համայնքում կա 1 գերեզմանատուն, որը ցանկապատված չէ, ինչի պատճառով անասուններն անարգել մուտք են գործում այդ գերեզմանատան տարածքը՝ առաջացնելով բնակչության արդարացի դժգոհությունը:

1.7 ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում բազմաբնակարան բնակելի շենքեր չկան, իսկ բնակելի առանձնատների քանակը 283 է, որոնց ընդհանուր մակերեսը կազմում է մոտ 58350 քմ: Առանձնատների մեծ մասը վերանորոգման կարիք ունի, իսկ նորաբաժան ընտանիքների համար անհրաժեշտ են նոր առանձնատներ: Սակայն, բնակչության սոցիալական վատ պայմանների պատճառով առանձնատների վերանորոգման աշխատանքներ կատարվում են միայն խիստ անհրաժեշտության դեպքերում, իսկ նոր առանձնատներ համարյա չեն կառուցվում:

1.8 ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 4693.32 հա, այդ թվում՝

- գյուղատնտեսական նշանակության հողեր – 3063.15հա,
- բնակելի ֆոնդի հողեր – 82.53 հա,
- արդյունաբերական, արտադրական շինությունների տակ հողեր – 40.1 հա
- անտառային հողեր – 1463.31հա,
- ջրային ֆոնդի հողեր - 4.91 հա
- ընդերքօգտագործման հողեր - 0.6 հա,
- ճանապարհների տակ հողեր - 3.56 հա,
- բնապահպանական նշանակության հողեր – 5.67 հա
- այլ նշանակության հողեր - 29.49հա:

1991թ. հանրապետությունում իրականացված հողի սեփականաշնորհմանը մասնակցել են համայնքի տնային տնտեսությունների 426 ընտանիքները: Համայնքի սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափը կազմել է 0,47 հա, այդ թվում 0,27 հա-ը՝ վարելահող (տնամերձի հետ միասին), 0,2 հա-ը՝ խոտհարք:

Համայնքի սեփականություն համարվող հողերը կազմում են 797,86 հա, որոնցից 13,61 հա վարելահողերը (25 տարով) և մոտ 225 հա արոտավայրերը (1 տարի ժամկետով) վարձակալությամբ տրամադրվում է համայնքի բնակիչներին:

1.9 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում չկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ոռոգման համակարգ, այդ պատճառով համայնքի բնակչությունը հողագործությունից մեծ եկամուտներ չի կարողանում ստանալ: Համայնքում ավելի զարգացած է անասնապահության ճյուղը: Սակայն, դրա հետագա զարգացման համար համայնքում խոտհարքների տարածքները չեն բավականացնում, այդ պատճառով համայնքի վարելահողերն աստիճանաբար վերածվում են խոտհարքների կամ բնակչությունն անասնակերի մի մասը ստիպված է լինում գնել

հարևան համայնքներից: Բնակչության սեփական խոտհարքները գտնվում են համայնքից 20 կմ հեռավորության վրա, որոնք դարձել են անօգտագործելի:

2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, համայնքի խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը կազմել է 368, այդ թվում կով՝ 200, իսկ մանր եղջերավոր անասունների քանակը՝ 57: Համայնքի գրեթե յուրաքանչյուր տնային տնտեսություն պահում է նաև որոշ քանակության թռչուններ, առավելապես՝ հավեր՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար: Համայնքի մի քանի տնային տնտեսություններ հաջողությամբ զբաղվում են նաև մեղվապահությամբ:

Համայնքում անասնապահությամբ, թռչնապահությամբ և մեղվապահությամբ զբաղվողներն արտադրում են կաթ, միս, ձու, մեղր: Համայնքի բնակիչներն իրենց տնամերձերում աճեցնում են կարտոֆիլ և բանջարաբուստանային կուլտուրաներ՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար:

Համայնքի բնակիչներն ունեն խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների իրացման հարցում:

1.10 ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունն իրականացվում է Վանաձորի անտառտնտեսության և գյուղապետարանի կողմից:

1.11 ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 33կմ, որից 15կմ հանրապետական նշանակության: Ներհամայնքային ճանապարհների վիճակը անբավարար է, որի վերանորոգումը կատարվում է համայնքի կողմից՝ կատարելով հիմնականում հողային և խճապատման աշխատանքներ, իսկ 6կմ ասֆալտապատ ճանապարհներ լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման կարք ունեն: Ներհամայնքային գլխավոր փողոցների մի մասը չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ, արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգը գործում է(կենտրոնական փողոցներով):

Համայնքից մինչև մոտակա շուկա (քաղաք Վանաձոր) ճանապարհի երկարությունը կազմում է մոտ 6 կմ է: Ներկայում համայնքի բնակչությունը հիմնականում օգտվում է Վանաձոր քաղաքի շուկայից՝ չնայած տրանսպորտային առկա դժվարություններին:

Համայնքի տարածքում տեղակայված չեն ճանապարհային երթևեկության նշաններ՝ չնայած համայնքում շահագործվում է մոտ 148 թեթև մարդատար և 21 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենա, 3 միկրոավտուբուսներ: Համայնքում կա նաև մասնավոր 5 անիվավոր տրակտոր և 1 այլ գ/տ մեքենա: Համայնքի սեփականությունն է համարվում միայն 1 մարդատար ավտոմեքենա ՈւԱԶ 315192-03, որը ներկայում բավարար վիճակում է:

Համայնքի տարածքում կա նաև մեկ փոքր կամրջակ, որը կառուցվել է 1971թ. և չի վերանորոգվել, գտնվում են անբավարար վիճակում:

1.12 ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի տարածքում գործում է առևտրի 6 կետ, որոնք հիմնականում զբաղվում են սննդի որոշ տեսակների, ծխախոտի, ալկոհոլային խմիչքների և այլ ապրանքների վաճառքով: Նրանք բոլորն էլ հաշվառված են պետական հարկային մարմնում, ինչպես նաև եռամսյա կտրվածքով վճարում են համապատասխան տեղական տուրք համայնքի բյուջեին՝ ործունեության թույլտվության համար: Առևտրի այդ կետերից 4-ը տեղակայված են քարե շինություններում իսկ 2-ը գտնվում են վազոն-տնակում:

Համայնքում չկա կենցաղսպասարկման և ծառայությունների ոչ մի օբյեկտ:

1.13 ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Կրթական համակարգը ներառում է 1 միջնակարգ դպրոց և 1 մանկապարտեզ:

Ընդհանուր միջնակարգ կրթությունն իրականացվում է Դարպասի միջնակարգ դպրոցում: Դպրոցը կառուցվել է 1984թ-ին, 1989թ-ին կապիտալ վերանորոգվել է: Դպրոցը համալրված է մասնագետ կադրերով, 1 ուսուցչին ընկնում է մոտ 8 աշակերտ, աշակերտների թիվը կազմում է 212, իսկ աշխատողներինը՝ 34, որից ուսուցիչ՝ 27: Համայնքից աստիճանական արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների թվի վրա, որը վերջին տարիներին անընդհատ նվազում է: Դպրոցին անհրաժեշտ է գույք: Դպրոցը գազաֆիկացված է, ջեռուցումը կատարվում է վառարաններով, ունի մշտական խմելու ջուր և լոկալ կոյուղի:

Դպրոցը վերջին տարիների ընթացքում վերանորոգորոգվել է: Դպրոցը ունի ֆուտբոլի դաշտ, բարվոք վիճակում: Սովորողների թվաքանակը ստաբիլ է: Սակայն քանի որ համայնքը քաղաքին կից է, նկատվում է դպրոցականների արտահոսք Վանաձոր քաղաքի տարբեր դպրոցներ: Շրջանավարտները ուսումը շարունակում են հիմնականում Վանաձորի, ինչպես նաև հանրապետության այլ բուհերում ու կրթօջախներում:

Համայնքն ունի „Նախադպրացական ուսումնական հաստատություն,, ՀՈԱԿ, որը կառուցվել է 2010թ-ին և կահավորվել „ՇԵՆ,, ԲՀԿ-ի և Դարպասի գյուղապետարանի ներդրման հաշվին: « ՆՈՒՀ »ՀՈԱԿ-ը համալրված է մասնագետ կադրերով, գործում է 2 խումբ, հաճախում են թվով` 50 երեխա, աշխատողների թիվը կազմում է` 11, որից 4 դաստիարակ: Մանկապարտեզի շենքում չկա հանդիսությունների սրահ և առանձին ճաշասենյակ, քանի որ շենքում են տեղակայված գյուղապետարանը, գրադարանը և բուժկետը: Մանկապարտեզի պայմանները հնարավոր կլինի ընդլայնել միայն համայնքային նոր կենտրոնի շենքի կառուցման և շահագործման դեպքում, ուր կարելի կլինի տեղափոխել վերոնշյալ հիմնարկները: Մանկապարտեզի շենքի բակում չկա ավազային համապատասխան խաղամիջոցների խաղահրապարակ:

Համայնքի ավագանու որոշմամբ, մանկապարտեզ հաճախող երեխաների ծնողական ամսական վճարը կազմում է 6000 դրամ: Մանկապարտեզի պահպանման մնացած ծախսերը սուբսիդավորվում է համայնքի բյուջեից:

1.14 ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Համայնքի մշակույթի տունն ավերվել է 1988 թվականին տեղի ունեցած երկրաշարժի ժամանակ: Ներկայումս մշակութային կյանքը համայնքում անբավարար վիճակում է: Մշակույթի տան բացակայությունն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում նաև երիտասարդների հետ տարվող աշխատանքներում: Մի խոսքով, համայնքային կենտրոնի նոր շենքի կառուցումն օդ ու ջրի պես անհրաժեշտ է համայնքին:

«Կրթամարզամշակութային համալիր» ՀՈԱԿ-ը գործում է մանկապարտեզի շենքում: Համալիրում գործում է գրադարանը, որն ունի 3155 կտոր գրականություն, 205 ընթերցող, և երաժշտական խմբակը: Հետագայում համայնքային կենտրոնի շենքի կառուցման դեպքում նախատեսվում է խմբակների շրջանակը ընդլայնել (նկարչության, թատերական, պարի, երգի, շախմատի և այլն):

1.15 ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐՈՒՐԱ, ՍՊՈՐՏ

Համայնքում գործում է բուժկետ՝ Վանաձոր քաղաքի առողջության կենտրոնի մասնաճյուղը, որտեղ աշխատում է մեկ բուժբույր: Հիմնական մասնաշենք չունենալու պատճառով բուժկետը տեղակայված է համայնքի մանկապարտեզի շենքում, բարվոք վիճակում է, ապահովված է խմելու ջրի ջրամատակարարմամբ, առաջին բուժօգնության պարագաներով և դեղորայքով: Ստացիոնար բուժման կառույց չկա: Բուժ կետը գործում է հինգօրյա աշխատաժամանակով:

1.16 ՀԱՆԳՍՏԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ԶԲՈՍԱՅԳԻՆԵՐ, ԽԱՂԱՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ, ԲԱԿԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Համայնքի տարածքում չկան խաղահրապարակներ: Կարիք կա մանկապարտեզի շենքի բակում կառուցել ավազային և տեղադրել համապատասխան խաղամիջոցների խաղահրապարակ:

Համայնքի միջնակարգ դպրոցի բակում կա ֆուտբոլի դաշտ, որից, բացի դպրոցի աշակերտներից, օգտվում են նաև համայնքի երիտասարդները:

1.17 ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում կան 1473 աշխատունակ մարդիկ, որոնցից մշտական աշխատանքով (այդ թվում՝ գյուղատնտեսական) զբաղված են միայն 1010-ը, մնացած 463-ն աշխատանք չունեն, սակայն վերջիններից միայն 41-ն են գրանցված Վանաձորի տարածաշրջանային զբաղվածության կենտրոնում, որպես գործազուրկներ:

Համայնքի մոտ 523 ընտանիքներից 129-ը հաշվառված են ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում, որոնցից սոցիալապես անապահովության նպաստառուներ են գնահատվել 129 ընտանիքները (ընդհանուրի մոտ 20 %-ը): Համայնքում բնակվում են նաև մոտ 57 հաշմանդամ և միակողմանի ծնողազուրկ 6 երեխա:

Համայնքի ընտանիքների մեծ մասը սոցիալապես խոցելի են՝ բազմաբնույթ սոցիալ-առողջապահական խնդիրներով: Համայնքի բնակիչներին շոշափելի սոցիալական ծառայություններ մատուցվում են հիմնականում Վանաձորի տարածաշրջանային ՄՕՏԳ-ի (պետական պատվերի շրջանակներում), գյուղապետարանի կողմից:

1.18 ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ

Հատկապես վերջին 3-4 տարիների ընթացքում նկատվել է որոշակի դրական տեղաշարժ համայնքի ՏԻՄ-երի և բնակչության փոխհարաբերություններում, ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է թափանցիկ և հրապարակային, որը զգալիորեն նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Մյուս կողմից, համայնքի բնակիչները սկսել են բավականին ակտիվորեն մասնակցել ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հասարակական հանրագումար աշխատանքներին, հանրային հանդիպումներին ու միջոցառումներին: Համայնքի գյուղապետարանում տարեկան 1-2 անգամ կազմակերպվում են հանրային լսումներ և քննարկումներ (մասնավորապես, համայնքի բյուջեի նախագծի, համայնքային ծրագրերի և այլնի շուրջ), տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից անցկացվում են ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացներ, սեմինարներ, որոնց հաճույքով մասնակցում են ինչպես համայնքի ՏԻՄ-երը (համայնքի ղեկավարը և ավագանու անդամները) և աշխատակազմի մասնագետները, այնպես էլ համայնքի որոշ ակտիվ բնակիչներ:

Համայնքում համայնքային կենտրոնի բացակայությունը մեծապես խոչընդոտում է հանրային հավաքների ու միջոցառումների կազմակերպմանը, բնակիչների ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

1.19 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Համայնքում աղետների (բնածին և տեխնածին) ռիսկի կառավարման ոլորտը մինչև վերջերս տարերային բնույթ է կրել, ներկայում այն սաղմնային վիճակում է: 2013 թվականին համայնքում, ավագանու որոշմամբ, ստեղծվել է աղետների դեպքում բնակչության տարահանման հանձնաժողովը, հաստատվել է բնակչության տարահանման գործողությունների պլանը:

Չնայած համայնքի ՏԻՄ-երի շահագրգռվածությանը և պատրաստակամությանը, նրանք առայժմ չունեն այլ համագործակցություն աղետների ռիսկի նվազեցման ոլորտում գործող մարզային համապատասխան մարմինների հետ: Դա է պատճառը, որ համայնքում առայժմ չի իրականացվել տեղական մակարդակում խոցելիության և կարողությունների գնահատման որևէ գործողություն, որի հիման վրա հնարավոր կլիներ պլանավորել ու իրականացնել համայնքին սպառնացող աղետների ռիսկի նվազեցման նպատակամետ գործողություններ ու միջոցառումներ:

1.20 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող արտադրական և առևտրի 6 մանր կետերի գործունեությամբ, որոնց հետ ՏԻՄ-երը մշտապես պաշտպանում են լավ ու բարյացկամ հարաբերություններ: Սակայն, դրանով հանդերձ, միննույն է, համայնքում բիզնեսի զարգացման վիճակն առանձնապես բարվոք համարել չի կարելի:

Ամփոփելով, համայնքի իրավիճակի բնութագրման և գնահատման ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշները բերված են հավելված 1-ում: Այդ ցուցանիշները երկու տեսակի են՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը (միջավայրը) բնութագրող (ոչ ֆինանսական) և ֆինանսական ցուցանիշներ:

Հիմնվելով համայնքում տիրող փաստացի իրավիճակի ուսումնասիրության, վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա՝ կարելի է արձանագրել համայնքում ներկայում առկա ընդհանուր և ոլորտային հիմնական հիմնախնդիրները: Դրանք են՝

- համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր,
- համայնքը չունի գյուղապետարանի շենք, համայնքային կենտրոն և մշակույթի տուն,
- համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի),
- համայնքը չունի աղբատար մեքենա, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ տնտեսական բազա և ֆինանսական հնարավորություններ,
- ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցներն անբարեկարգ վիճակում են, համայնքը չունի ճանապարհային երթևեկության նշաններ,
- համայնքը չունի գյուղատնտեսական հողերի ոռոգման համակարգ, որի պատճառով համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողերը մեծամասամբ չեն մշակվում, դրանք աստիճանաբար վեր են ածվում խոտհարքների, իսկ վերջիններիս տարածքները չեն բավականացնում համայնքում անասնապահության հետագա զարգացման համար,
- համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ՝ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու հարցում,
- համայնքի գերեզմանոցը ցանկապատված չէ
- համայնքից տարեց տարի արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների, մանկապարտեզի սաների թվերի վրա, որոնք վերջին տարիներին անընդհատ նվազում են՝ իր բոլոր բացասական հետևանքներով հանդերձ,

- համայնքի աշխատունակ բնակչության մոտ ¼-ը չունի մշտական աշխատանք, այդ պատճառով հաճախ բնակիչների մի որոշակի մասը մեկնում է արտագնա աշխատանքի այլ երկրներ, մեկնողներից ոչ բոլորն են վերադառնում համայնք,
- համայնքի եկեղեցին կիսակառույց վիճակում է:

Համայնքի հիմնախնդիրների ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն, ակնհայտ է, որ քառամյա ժամանակահատվածում անհնար է լուծում տալ համայնքում առկա բոլոր հիմնախնդիրներին: Վերևում թվարկված հիմնախնդիրներից անհրաժեշտ է առանձնացնել նրանք, որոնց լուծումն, իրատեսականության տեսանկյունից, նպատակահարմար է ներառել համայնքի 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից և համայնքի հետագա զարգացման՝ ՏԻՄ-երի ընտրած ռազմավարությունից և սահմանած հիմնական նպատակներից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԹՇՎ – ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի աշխարհագրական լավ դիրքը (մոտիկությունը մարզկենտրոն Վանաձորին)
- Համայնքի համեմատաբար բարենպաստ կլիման, գեղատեսիլ բնությունը
- Բնակավայրին հարակից անտառամերձ գոտու առկայությունը
- Համայնքում միջնակարգ դպրոցի և մանկապարտեզի գործելը
- Համայնքում հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը
- Համայնքը ապահոված է խմելու ջրով և բնական գազով
- Ոռոգման ջրի ջրատար

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Գյուղապետարանի շենքի և համայնքային կենտրոնի բացակայությունը
- Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների անբարեկարգ վիճակը
- Համայնքում արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգի բացակայությունը համայնքի բոլոր փողոցներում
- Ջրահեռացման ներհամայնքային կենտրոնացված համակարգի բացակայությունը
- Համայնքի դպրոցի շենքում ջեռուցման համակարգերի բացակայությունը, դրանց գործարկման դժվարությունները ձմռան ընթացքում
- Համայնքում աղբահանության ծառայության կազմակերպման փոքր մասշտաբը և ցածր մակարդակը

- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի բացակայությունը
- Խոտհարքների չափաբաժնի պակաս լինելը և վարելահողերի չմշակելը
- Համայնքում աշխատատեղերի խիստ պակասը, գործազրկության բարձր մակարդակը
- Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքների մեծ քանակը
- Համայնքի գերեզմանատան չցանկապատված լինելը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Համայնքային կենտրոնի շենքի կառուցման դեպքում հնարավորություն կստեղծվի՝ համայնքի գյուղապետարանին և գրադարանին ազատելու մանկապարտեզի շենքում դրանց կողմից զբաղեցրած տարածքները և տեղափոխվելու նոր շենք՝ ավելի ընդարձակ և հարմարավետ պայմաններով և ընդլայնելու ամբողջական ու լիարժեք գործարկելու համայնքի մանկապարտեզը՝ ներգրավելով ավելի շատ թվով երեխաների
- Համայնքի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգի (կոյուղու) կառուցում
- Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների ասֆալտապատում, համայնքի ճանապարհային երթևեկության նշանների տեղադրում
- Համայնքի գերեզմանատան ցանկապատում
- Համայնքի հեղեղատարի ընթացիկ մաքրում և նոր հեղեղատարերի կառուցում

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Սողանքների պատճառով միջմայնքային ճանապարհների վրա քարաթափման վտանգը
- Ներհամայնքային փողոցներում և ճանապարհներում ջրահեռացման հեղեղատների բացակայության պատճառով դրանց վիճակի էլ ավելի վատթարացման վտանգը
- Համայնքում հողագործությամբ զբաղվելու անհեռանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը
- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը, մասնավորապես՝ մանկապարտեզի և միջնակարգ դպրոցի հետագա լիարժեք գործունեությանը:
- Զբաղվածության ցածր մակարդակը, գործազրկություն:
- Բնակչության 63% սոցիալապես անապահով են, 10% ծայրահեղ աղքատներ:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶՔԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության և վերամշակման տարածաշրջանային կենտրոն, բարեկարգ ու մաքուր, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող և զբոսաշրջության համար գրավիչ բնակավայր:

Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար համայնքի ռազմավարությունն է՝

- համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում՝ անասնազլխաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով,
- համայնքում կաթի, մսի հանձնման և վերամշակման արտադրամասի ստեղծում և գործարկում,
- համայնքում մեղվապահության ընդլայնում և էկոլոգիապես մաքուր մեղրի արտադրության աստիճանական զարգացում,
- տնային պայմաններում բնական հյութերի արտադրության կազմակերպում և աստիճանական զարգացում,
- համայնքում էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծում և զարգացում՝ զբոսաշրջիկների գիշերակացի տնային պայմանների ապահովման, հասարակական սննդի, առևտրի և կենցաղսպասարկման օբյեկտների ստեղծման, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցման միջոցով,
- համայնքի սեփականություն համարվող ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, նորոգում և զարգացում,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների բարեկարգում և ասֆալտապատում, գիշերային լուսավորության համակարգի լիովին անցկացում, ճանապարհային նշանների տեղադրում,
- համայնքի բնակչության սոցիալ – տնտեսական պայմանների բարելավում՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական հանրակրթություն, մշակույթ, առողջապահություն և սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բարելավում՝ համայնքային կենտրոնի շենքի կառուցման, ստեղծման և մասնակցության ձևերի զարգացման միջոցով,
- ՏԻՄ-երի գործունեության թափանցիկության, հրապարակայնության և հաշվետվողականության աստիճանի հետևողական բարձրացում:
- Մեյսմիկ ռիսկի նվազեցման միջոցառումների ծրագրի իրականացում, համայնքի սեյսմիկ ռիսկի գնահատման քարտեզի, ելակետային քարտեզի, սեյսմաշրջանցման քարտեզի ստեղծում:

Համայնքի զարգացման 2016-19թթ. քառամյա ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում և բարելավում՝ համայնքի ենթակառուցվածքների ընդլայնման և զարգացման, մասնակցության կարգի մշակման և ընդունման, մասնակցության մեթոդների և ձևերի աստիճանական զարգացման միջոցով,
- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության, թռչնապահության, մեղվապահության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների ասֆալտապատում և լիովին լուսավորում,
- համայնքի նախադպրոցական կրթության պայմանների ընդլայնում և բարելավում (շենքային և գույքային, աշխատակարգի, երեխաների թվի ու մանկապարտեզի շենքի բակում ավազային և տեղադրել համապատասխան խաղամիջոցների խաղահրապարակ կառուցելու առումներով),
- համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանների բարելավում՝ տնամերձ հողամասերի ոռոգման ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգերի կառուցում
- համայնքի դպրոցական հանրակրթության պայմանների բարելավում, միջնակարգ դպրոցի շենքի ջեռուցում:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ) ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՄԻՋՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով, նախատեսվում է սերտ համագործակցություն ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2016-19թթ. նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները՝

- համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում՝ պարարտանյութերի, թունաքիմիկատի, սերմացուի, գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով,
- համայնքային կենտրոնի կառուցում, որի շահագործմամբ հնարավորություն կստեղծվի նոր տարածք տեղափոխել համայնքի գյուղապետարանը և գրադարանը՝ նոր մակարդակի բարձրացնելով այդ հիմնարկների գործունեությունը, համայնքի նակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը,
- համայնքի միջնակարգ դպրոցի շենքի ջեռուցում՝ բարելավելով դպրոցական հանրակրթության որակը և ավելացնելով դպրոցում սովորողների թիվը,
- Վանաձոր-Դարպաս ճանապարհի կապիտալ նորոգում, բարեկարգում և ասֆալտապատում՝ նպաստելով համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքները մինչև շուկա հասցնելուն և իրացնելուն, մշտական հասարակական տրանսպորտային հաղորդակցության կազմակերպում և ապահովում,
- առողջապահության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակի բարելավում՝ պետական պատվերի շրջանակներում,
- աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

Աղյուսակ 2. Համայնքի 2014-2015թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2016-2019թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	հազար դրամ						
		2014թ. փաստ.	2015թ. նախատ.	2015թ. փաստ.	2016թ. նախատ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ԲՅՈՒՋԵՏՍՅՒՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	38128.6	43704.8	43789.2	44375.0	45375.0	46400.0	48936.6
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	38128.6	43704.8	43789.2	44375.0	45375.0	46400.0	48936.6
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	3863.7	4332.6	4407.0	4199.9	4500.0	4610.0	4700.0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	1700.3	1608.7	1612.2	1554.1	1861.5	1861.5	1861.5
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	330.3	149.9	424.5	149.9	475.8	575.8	675.8
	Հողի հարկ	1370.0	1458.8	1188.3	1404.2	1585.7	1685.7	1785.7
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	1956.4	2607.9	2611.1	2529.8	2709.1	2809.1	2909.1
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	1956.4	2607.9	2611.1	2529.8	2709.1	2809.1	2909.1
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	207.0	116.0	183.0	116.0	196.0	206.0	266.0
	Տեղական տուրքեր	207.0	116.0	183.0	116.0	196.0	206.0	266.0
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ							
	Պետական տուրքեր							
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ							
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ							
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ							
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	31607.9	37049.3	37049.3	37827.1	38500.0	38500.0	39000.0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	31607.9	37049.3	37049.3	37827.1	38500.0	39500.0	40000.0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող	31607.9	35545.9	35545.9	37827.1	38500.0	39500.0	40000.0

	դրտացիաներ							
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դրտացիաներ							
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)		1503.4	1503.4	-			
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ*	2657.0	2322.9	2322.9	2348.0	2300.0	2500.0	2800.0
3.1	Տոկոսներ							
3.2	Շահաբաժիններ							
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	1251.7	722.9	943.8	748.0	800.0	900.0	1200.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	1251.7	722.9	943.8	748.0	800.0	900.0	1200.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ							
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ							
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր							
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում							
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ							
3.5	Վարչական գանձումներ		1600.0	930.2	1600.0			
	Տեղական վճարներ	1242.1	1600.0	930.2	1600.0			
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ		20.0	25.0	20.0			
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ							
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից							
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների							

	կիրառումից եկամուտներ							
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից							
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.9	Այլ եկամուտներ*	0.0	0.0	115.5	157.2	158.0	159.0	160.0
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր							
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր		418.0	418.0	355.4	158.0	159.0	160.0
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ			115.5	157.2	158.0	159.0	160.0
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՎՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)	112.3			20517.5			
1.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	112.3			20517.5			
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր				1000.0			
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր				250.0			
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր							
3.	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր							
4.	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
	Հողի իրացումից մուտքեր							
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՑՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԻ (ԴԵՖԻՑԻՏ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՑՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)	0.0	148.0	148.0	9410.2			
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՑՈՒՐՆԵՐ (1+2)	0.0	148.0	148.0	9410.2			
1.	ՓՈՒՍԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ							
1.1	Արժեթղթեր							
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր							
	-հիմնական գումարի մարում							
1.2	Վարկեր							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	Փոխատվություններ							
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում							
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում							
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՎՏԻՎՆԵՐ	0.0	18833.3	3521.5	9410.2			
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն							
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության							

	իրացումից մուտքեր							
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր							
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում							
2.2	Փոխատվություններ							
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր							
	-փոխատվությունների տրամադրում							
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	7126.6	18833.3	3512.5	5117.8			
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս							
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս							
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը							
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ							
1.	ՓՈՒՍԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ							
1.1	Արժեթղթեր							
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր							
	-հիմնական գումարի մարում							
1.2	Վարկեր							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	Փոխատվություններ							
	-փոխատվությունների ստացում							
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում							

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայում արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման՝ ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարությունից և առաջիկա չորս տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, Դարպաս համայնքի ավագանու կողմից քննարկվել և որոշվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը (աղյուսակ 3)՝ ընդգրկելու համայնքի 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ում:

Աղյուսակ 3. 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ում ընդգրկելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը (հազ. դրամ)
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	17000.0(տարեկան)
2.	Համայնքի մանկապարտեզի պահպանում	11950.0(տարեկան)
3.	Համայնքի «Կրթամարզամշակութային համալիրի» պահպանում	3134.0 (տարեկան)
4.	Աղբահանության ծառայության մատուցման	2100.0 (տարեկան)
5	Համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	1500.0 (տարեկան)
6.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	-
7.	Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի պահպանում	800.0(տարեկան)
8.	Ջրահեռացման համակարգի կառուցում (կոյուղի)	30000.0
9.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և ասֆալտապատում	150000.0
10.	Համայնքային կենտրոնի շենքի կառուցում	70000.0
11.	Համայնքի մանկապարտեզի բակում խաղահրապարակի կառուցում	3000.0
12.	Հեղեղատարի պահպանում և նորի կառուցում	30000.0
13.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների գիշերային լուսավորության համակարգի անցկացում բոլոր փողոցներում	5000.0
14.	Գերեզմանատան ցանկապատի կառուցում	10000.0
15.	Գյուղատնտեսության զարգացում	30000.0

Առաջարկվող ծրագրերի առաջնահերթությունները որոշելու նպատակով, համայնքի ավագանու կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները՝

- հանրության աջակցությունը,
- ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա,
- համայնքի կարողությունների հզորացում,
- բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված չափանիշները՝ համայնքի ավագանին որոշել է վերևում առաջարկված համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունները (աղյուսակ 4):

Աղյուսակ 4. Համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշումը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավ. արժեքը (հազ. դրամ)	Գնահատման չափանիշներ (0-10 բայ)					Ծրագրի առաջնահերթությունը
			Հանրության աջակցությունը	Ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա	Համայնքի կարողությունների հզորացում	Բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում	Ընդամենը (բայ)	
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	17000.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	1
2.	Համայնքի մանկապարտեզի պահպանում	11950.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	2
3.	Համայնքի «Կրթամարզամշակութային համալիրի» պահպանում	3134.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	3
4.	Աղբահանության ծառայության մատուցման	2100.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	4
5.	Համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	1500.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	5
6.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	-)	X	X	X	X	X	6
7.	Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի պահպանում	800.0 (միանվագ)	X	X	X	X	X	7
8.	Ջրահեռացման համակարգի կառուցում(կոյուղի)	30000.0	9	8	4	9	30	8

9.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և ասֆալտապատում	150000.0	8	7	4	8	27	9
10.	Համայնքային կենտրոնի շենքի կառուցում	70000.0	7	7	5	7	26	11
11.	Համայնքի մանկապարտեզի բակում խաղահրապարակի կառուցում	3000.0	7	5	5	8	25	12
12.	Հեղեհատարի պահպանում և նորի կառուցում	30000.0	7	7	5	7	26	10
13.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների գիշերային լուսավորության համակարգի անցկացում բոլոր փողոցներում	5000.0	5	1	7	6	19	14
14.	Գերեզմանատան ցանկապատի կառուցում	10000.0	5	2	7	5	19	13
15.	Գյուղատնտեսության զարգացում	30000.0	X	X	X	X	X	16

Ստորև ներկայացվում է համայնքի ավագանու վերլուծությունը և եզրակացությունը աղյուսակ 4-ում թվարկված բոլոր ծրագրերի իրականացման հնարավորությունների և ՀԶԲԾ-ում դրանց ձևակերպման անհրաժեշտության վերաբերյալ՝

- Համայնքի աշխատակազմի, մանկապարտեզի և «Կրթամարզամշակույթային համակիրի պահպանման ծրագրերը նախկին տարիներին մշտապես իրականացվել են և գալիք չորս տարիներին ևս իրականացվելու են՝ առանց զգալի փոփոխությունների: Դրանք համարվում են համայնքի ամենաառաջնահերթ երկու ծրագրերը և ձևակերպվելու են համայնքի տարեկան բյուջեներում այդ հիմնարկների պահպանման ծախսերի նախահաշիվներով, այդ պատճառով ՀԶԲԾ-ում դրանց, որպես առանձին ծրագրերի, ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցման ծրագիրն իրականացվում է համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների (երեխայի ծննդյան միանվագ օգնություն, սոցիալապես խոցելի ընտանիքներին միանվագ

ֆինանսական օգնություն և հարազատին կորցրած ընտանիքին դրամական օգնություն) մատուցման համար: Այս ծրագիրը վերջին տարիներին միշտ կրկնվել է, համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից մեկն է և ՀԶԲԾ-ում դրա առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

- Աղբահանության ծառայության մատուցման պահպանություն, ծրագիրը համարվում է առաջնահերթ, յուրաքանչյուր տարի կրկնվող, նույն կերպ իրականացվող և ՀԶԲԾ-ում դրանց առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի պահպանության ծրագիրը համայնքի կարիքների համար առաջնահերթ ծրագիր է, որի առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

Ստորև ներկայացվում են ՀԶԲԾ-ում ներառվող ոլորտային մնացած ծրագրերի առանձին ձևակերպումներն՝ ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի:

Ծրագիր 8

Տնտեսական հարաբերություններ. Ջրահեռացում
(Ոլորտի անվանումը)

Ջրահեռացման համակարգի կառուցում (կոյուղի)
(Ծրագրի անվանումը)

Համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 30000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

Շտառայությունների մատուցում ՇՍպասարկում ՇԸնթացիկ աշխատանքներ ՇԳույքի ձեռքբերում
ՇՎերանորոգում ՇՎերականգնում ՇԸնդլայնում ՇՓոխարինում ՇՆորը ՇԱյլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Դարպաս համայնքի կոյուղին կառուցվել է 1984թ-ին Դարպասի միջնակարգ դպրոցի կոյուղաջրերը հեռացնելու համար: 1988թ-ի երկրաշարժից հետո դպրոցի մոտակայքում կառուցելվել է Հարավսլավական թաղամաս, որը բաղկացած է 186 քառակուսիներից և 1989թ-ից այդ թաղամասի կոյուղին միացվել է վերը նշված կոյուղուն: Կոյուղագծի խողովակները փոքր տրամաչափի են, որը չի բավականացնում, որպեսզի սպասարկվի ամբողջ թաղամասը: 2010թ-ից այդ կոյուղուն միացվել է նաև մանկապարտեզի կոյուղագիծը: Կոյուղագիծը չի սպասարկվում ոչ մի կազմակերպության կողմից, խողովակները լցված են սելավներից հեղեղված տիղմով: Հաճախակի առաջանում են վթարներ, որը ստեղծում է հակահիգիենիկ իրավիճակ: Իսկ վթարները վերացնելու համար Դարպասի գյուղապետարանը միջոցներ չունի: Հաշվի առնելով

վերը նշվածը՝ անհրաժեշտ է կառուցել նոր ջրահեռացման համակարգ(կոյուղի), որը կսպասարկի ամբողջ համայնքը այլ ոչ թե միայն Դպրոցը, մանկապարտեզը և համայնքի մի մասը:

Ծրագրի նպատակները

Բարելավել համայնքի բնակչությանը մատուցվող ծառայությունները և պայմանները, զերծ պահելով հակահիգիենիկ իրավիճակներից:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը:
2. Պատվիրել և նախապատրաստել ջրահեռացման համակարգի (կոյուղու) նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Ծրագրի իրականացումը նախատեսել 2015-2017թթ.

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2017թ. տարեվերջին համայնքում կգործի ջրահեռացման համակարգը (կոյուղի),
- համայնքում զգալիորեն կբարելավվի բնակչությանը ջրահեռացման համակարգի ծառայությունների մատուցումը,
- զգալիորեն կբարելավվեն դպրոց, մանկապարտեզ հաճախող երեխաների և այնտեղ աշխատող աշխատակիցների կրթական և աշխատանքային պայմանները,

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ջրահեռացման համակարգի (կոյուղու) կառուցման ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման և գիշերային լուսավորման համակարգի անցկացման ծրագրի հետ: Ջրահեռացման համակարգի կառուցումից հետո միայն հնարավոր կլինի կատարել ասֆալտապատման աշխատանքներ: Ներհամայնքային փողոցների բարեկարգումից հետո միայն հնարավոր կլինի իրականացնել դրանց գիշերային լուսավորման համակարգի անցկացումը բոլոր փողոցներում:

Ծրագրի բյուջեն

Դիմել ՀՀ կառավարությանը, կամ հիմնադրամներին ու միջազգային կազմակերպություններին՝ ֆինանսական աջակցություն ստանալու հարցով:

Ծրագիր 9

Տնտեսական հարաբերություններ. Ճանապարհային տնտեսություն

(Ոլորտի անվանումը)

Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և ասֆալտապատում

(Ծրագրի անվանումը)

Դարպաս համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 150000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

Շտառայությունների մատուցում €Սպասարկում €Ընթացիկ աշխատանքներ

€Վերանորոգում €Վերականգնում €Ընդլայնում €Փոխարինում €Նորը €Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 33 կմ, որից ճանապարհի 2.5 կմ-ը հատվածը յուրաքանչյուր տարի վերանորոգվում է գյուղապետարանի կողմից՝ կատարելով հիմնականում հողային և խճապատման աշխատանքներ: Մնացած մասը կազմում են ներհամայնքային փողոցները, որոնք նույնպես կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման: Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների 8 կմ հատվածը կարիք ունի նորոգման և ասֆալտապատման:

Համայնքի գույքահարկի բազայում հաշվառված են 227 մարդատար և 54 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենաներ, որից շահագործվում են մոտ 183 մարդատար և 12 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենաներ, որոնք մշտապես երթևեկում են ներհամայնքային անբարեկարգ փողոցներով, ժամանակի ընթացքում շարքից դուրս են գալիս և դառնում շահագործման համար ոչ պիտանի: Անբարեկարգ փողոցները ստեղծում են լրացուցիչ դժվարություններ ու անհարմարություններ նաև հետիոտների համար:

Ծրագրի նպատակները

Ներհամայնքային կենտրոնական փողոցները բերել բարեկարգ վիճակի՝ վերացնելով փողոցների ջրափոսերը և դրանք դարձնելով անցանելի ու հարմարավետ հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար տարվա բոլոր եղանակներին:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ներհամայնքային կենտրոնական փողոցների 2.5 կմ-ոց հատվածի հողային, խճապատման և բարեկարգման աշխատանքների իրականացումը նախատեսել 2014-15թթ. ընթացքում:
2. Համայնքի 2014-15թթ. բյուջեներում նախատեսել 1000.0 - հազարական դրամ գումար վերանորոգելու տարեկան 2.5 կմ երկարությամբ ներհամայնքային կենտրոնական փողոցներ:
3. Մինչև 2014-15թթ. յուրաքանչյուր տարվա հուլիսի 1-ը նախապատրաստել փողոցների վերանորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը և վարձակալել մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենաներ՝ շինարարական աշխատանքներն իրականացնելու համար:

4. Մինչև 2014-15թթ. յուրաքանչյուր տարվա նոյեմբերի 1-ը իրականացնել և ավարտել ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքները:
5. Մինչև 2017թ-ը ավարտել 8 կմ. ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգումը և ասֆալտապատումը:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Ծրագրի իրականացման ժամկետը՝ 2014-2017թթ.

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2014-15թթ. ընթացքում համայնքում կվերանորոգվեն և կբարեկարգվեն ներհամայնքային կենտրոնական փողոցների 2.5 կմ երկարությամբ հատվածներ,
- Մինչև 2017թ-ը ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների 8 կմ. հատվածը կասֆալտապվեն
- փողոցներում կվերանան ջրափոսերը, դրանք կդառնան անցանելի ու հարմարավետ ինչպես տրանսպորտային միջոցների, այնպես էլ հետիոտների երթևեկության համար՝ տարվա բոլոր եղանակներին:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցներում ջրահեռացման համակարգի կառուցման (կոյուղու) և արտաքին լուսավորման համակարգի անցկացման ծրագրի հետ: Ջրահեռացման համակարգի կառուցումից հետո միայն հնարավոր կլինի կատարել ասֆալտապատման աշխատանքներ: Ներհամայնքային փողոցների միայն բարեկարգումից հետո հնարավոր կլինի իրականացնել դրանց գիշերային լուսավորման համակարգի անցկացումը բոլոր փողոցներում:

Ծրագրի բյուջեն

Դիմել ՀՀ կառավարությանը, կամ հիմնադրամներին ու միջազգային կազմակերպություններին՝ ֆինանսական աջակցություն ստանալու հարցով:

Ծրագիր 10

Տնտեսական հարաբերություններ. քաղաքաշինություն
(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքային կենտրոնի շենքի կառուցում
(Ծրագրի անվանումը)

Դարպաս համայնքի գյուղապետարան
(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 70,000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

Շտառայությունների մատուցում
Սպասարկում
Ընթացիկ աշխատանքներ
Վերանորոգում
Վերականգնում
Ընդլայնում
Փոխարինում
Նորը
Սյլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքի գյուղապետարանը, «Կրթամարզամշակութային համալիրը» (գրադարանը, երաժշտական

խմբակը) և բուժկետը՝ չունենալով առանձին շենքեր, ժամանակավորապես տեղակայված են համայնքի մանկապարտեզի շենքում, որի պայմանները չեն համապատասխանում նշված հիմնարկների գործունեության բնույթին և պահանջներին: Համայնքում չկա նաև մշակույթի տուն, որի պատճառով բնակչության մշակութային կյանքը, կարելի է ասել, սառեցված վիճակում է: Համայնքի կենտրոնում անհրաժեշտ է կառուցել համայնքային նոր կենտրոն, որտեղ հնարավոր կլինի տեղափոխել վերոնշյալ հիմնարկները, ինչպես նաև ստեղծել մշակութային տարբեր խմբեր ու խմբակներ, կազմակերպել և անցկացնել հասարակական և մշակութային տարբեր բնույթի հանրային ծառայություններ ու միջոցառումներ:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակը, ակտիվացնել համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը, աշխուժացնել համայնքի հասարակական և մշակութային կյանքը:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել ՀՀ Լոռու մարզպետարանի միջնորդությունը և ՀՀ կառավարության համաձայնությունը՝ ծրագիրը ներառելու ՀՀ 2015թ. պետական բյուջեի նախագծում:
2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ համայնքային նոր կենտրոնի կառուցման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը:
3. Համայնքի ավագանու կողմից կայացնել որոշում հողհատկացման մասին՝ համայնքային նոր կենտրոն կառուցելու համար:
4. ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից կազմակերպել մրցույթ՝ համայնքային կենտրոնի կառուցման շինարարական կազմակերպությունն ընտրելու համար:

5. Վերահսկել համայնքային նոր կենտրոնի կառուցումը և հանձնումը համայնքի հաշվեկշռին:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Ծրագրի իրականացման ժամկետը՝ 2015-2016թթ.

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- համայնքում կկառուցվի նոր կենտրոն, որտեղ հնարավոր կլինի տեղափոխել համայնքի գյուղապետարանը և «Կրթամարզամշակութային համալիրը»:
- համայնքային կենտրոնում կստեղծվեն և կգործեն մշակութային տարբեր խմբեր ու խմբակներ՝ երեխաների, երիտասարդների և մեծահասակների ներգրավմամբ,
- համայնքային կենտրոնում կկազմակերպվեն և կանցկացվեն հասարակական և մշակութային տարբեր բնույթի հանրային ծառայություններ ու միջոցառումներ,
- կբարձրանա համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակը,
- կբարելավվի համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը,
- կաշխուժանա համայնքի հասարակական և մշակութային կյանքը:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցման ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է գտնվում համայնքի մանկապարտեզի պայմանների ընդլայնման և բարելավման ծրագրի հետ: Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցումից հետո այդտեղ կտեղափոխվեն համայնքի գյուղապետարանը և «Կրթամարզամշակութային համալիրը», հնարավորություն կստեղծվի իրականացնելու համայնքի մանկապարտեզի ընդլայնման և բարելավման ծրագիրն ավելի մեծ տարածքում՝ ներգրավելով ավելի շատ թվով երեխաների:

Ծրագրի բյուջեն

Դիմել ՀՀ կառավարությանը, կամ հիմնադրամներին ու միջազգային կազմակերպություններին՝ ֆինանսական աջակցություն ստանալու հարցով:

Ծրագիր 11

Կրթություն

(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքի մանկապարտեզի բակում խաղահրապարակի կառուցում

(Ծրագրի անվանումը)

Համայնքի մանկապարտեզ

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 3000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

€Ծառայությունների մատուցում €Սպասարկում €Ընթացիկ աշխատանքներ €Գույքի ձեռքբերում
€Վերանորոգում €Վերականգնում €Ընդլայնում €Փոխարինում €Լոորը €Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքում գործում է նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն՝ մանկապարտեզը, որտեղ ներկայում հաճախում են 45 երեխաներ՝ 2 խումբ, և աշխատում են 11 աշխատողներ: Համայնքի մանկապարտեզի շենքը հիմնականում վերանորոգված է, միայն կարիք է զգացվում ընթացիկ վերանորոգման, այն ներկայում բավարար վիճակում է, ապահովված է ջրամատակարարմամբ, գույքով, երեխաներին անհրաժեշտ պարագաներով, խաղալիքներով: Մանկապարտեզը ներկայում գործում է 8-ժամյա աշխատակարգով, երեխաները ճաշում են խաղասենյակներում, դա բացատրվում է այն հանգամանքով, որ մանկապարտեզի շենքում են տեղակայված նաև համայնքի գյուղապետարանը, «Կրթամարզամշակութային համալիրը» (գրադարանը, երաժշտական խմբակը) և բուժկետը: Մանկապարտեզի պայմանները հնարավոր է ընդլայնել միայն համայնքային կենտրոնի շենքի կառուցման դեպքում, ուր կարելի կլինի տեղափոխել գյուղապետարանը և «Կրթամարզամշակութային համալիրը», որտեղ գործում է գրադարանը և երաժշտական խմբակը: Կարիք կա մանկապարտեզի շենքի բակում կառուցել ավազային և տեղադրել համապատասխան խաղամիջոցների խաղահրապարակ:

Ծրագրի նպատակները

- Ընդլայնել համայնքի մանկապարտեզի պայմանները՝ ավելացնելով երեխաների թիվը և ապահովել նրանց հանգիստը:
- Բարելավել երեխաների նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության ծառայության մատուցման պայմանները:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 90% և 10% համամասնությամբ):
2. Համայնքային կենտրոնի շենքի կառուցումից և շահագործումից հետո մանկապարտեզի շենքից նոր կենտրոն տեղափոխել գյուղապետարանը, գրադարանը, իսկ բուժկետը թողնել մանկապարտեզի շենքում:
3. Մանկապարտեզի շենքի ազատված մոտ 100 քմ տարածքում իրականացնել ընթացիկ նորոգման և ներքին հարդարման աշխատանքներ:
4. Մանկապարտեզում ստեղծել խոհանոցային և ճաշարանային նոր պայմաններ, համդեսի դահլիճ:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Ծրագրի իրականացումը նախատեսել 2017-2018թթ.

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- համայնքում զգալիորեն կբարելավվեն նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության ծառայության մատուցման շենքային, գույքային և կրթական պայմանները:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Համայնքի մանկապարտեզի պայմանների ընդլայնման և բարելավման ծրագրի իրականացումն անմիջական կապի մեջ է գտնվում համայնքային կենտրոնի կառուցման ծրագրի հետ: Վերջին ծրագրի իրականացման դեպքում միայն հնարավոր կլինի նոր շենք տեղափոխել համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը , հակառակ դեպքում սույն ծրագրի իրականացումը նորից կհետաձգվի հաջորդ տարիներ:

Ծրագրի բյուջեն

Դիմել ՀՀ կառավարությանը, կամ հիմնադրամներին ու միջազգային կազմակերպություններին՝ ֆինանսական աջակցություն ստանալու հարցով:

Ծրագիր 12

Տնտեսական հարաբերություններ. Ճանապարհային տնտեսություն
(Ոլորտի անվանումը)

Հեղեղատարի պահպանում և նորի կառուցում
(Ծրագրի անվանումը)

Դարպաս համայնքի գյուղապետարան
(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 30000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

Շտառայությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ

Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում Լորդը Սյլ

Ծրագրի հիմնավորումը

2000թ-ին Դարպաս համայնքի կենտրոնական փողոցով՝ 1 փողոց և 1 փող. 4 նրբ., 530 մետր երկարությամբ կառուցվել է հեղեղատար: Տարին 2-3 անգամ հեղեղատարի դիտահորերը մաքրվել և վերանորոգվել է գյուղապետարանի միջոցներով: 2013-2014թթ. համայնքի 3 փողոցով՝ 328 մետր երկարությամբ կառուցվել է հեղեղատար: Հեղեղատարը կառուցվել է գյուղապետարանի միջոցներով, որի համար բյուջեից ցախավել է 18551954 դրամ և «Կարմիր Խաչի» ընկերության կողմից հեղեղատարի կառուցման համար ներ է դրվել 32 տոննա ցեմենտ: 2016թ-ին ապրիլ ամսից սկսվել է 2 փողոցի 1-ին փուլի (դպրոց բարձրացող ճանապարհի) հեղեղատարի կառուցումը համայնքապետարանի միջոցներով՝ 6898626:

Նախատեսվում է շարունակել հեղեղատարների կառուցումը համայնքի գրեթե բոլոր փողոցներում, որպեսզի պաշտպանենք համայնքի ազգաբնակչության սեփականությունը հեղեղումներից և սելավներից: Հեղեղատարների կառուցումը խիստ անհրաժեշտ է հետագա ճանապարհաշինության՝ ասֆալտապատման համար: Յուրաքանչյուր տարի, 2-3 անգամ գյուղապետարանի կողմից կատարվում է ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգման աշ-

Խատանքներ, սակայն հերթական սելավների և հեղեղումների հետևանքով ճանապարհները դառնում են անանցանելի:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել ներհամայնքային կենտրոնական փողոցներով երթևեկության անվտանգության մակարդակը՝ դարձնելով դրանք անցանելի ու հարմարավետ համայնքի բնակիչների, զբոսաշրջիկների և տրանսպորտային միջոցների համար:

Ծրագրի խնդիրները

Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 90% և 10% համամասնությամբ):

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Ծրագիրը նախատեսվում է շարունակել 2016-2018թթ.

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

2016-2018թթ. ընթացքում բարձրացնել ներհամայնքային կենտրոնական փողոցներով երթևեկության անվտանգության մակարդակը՝ դարձնելով դրանք անցանելի ու հարմարավետ համայնքի բնակիչների, զբոսաշրջիկների և տրանսպորտային միջոցների համար:

պաշտպանենք համայնքի ազգաբնակչության սեփականությունը հեղեղումներից և սելավներից

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների հեղեղատարի կառուցման ծրագրի իրականացումն անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցների ջրահեռացման կառուցման, ասֆալտապատման և բարեկարգման ծրագրերի իրականացման հետ: Ներհամայնքային փողոցների միայն պատշաճ մակարդակով բարեկարգումից հետո իմաստ կունենա դրանց գիշերային լուսավորության համակարգերի անցկացումը, հակառակ դեպքում ներհամայնքային փողոցները չեն ստանա ամբողջական գեղեցիկ ու գրավիչ տեսք:

Ծրագրի բյուջեն

Դիմել ՀՀ կառավարությանը, կամ հիմնադրամներին ու միջազգային կազմակերպություններին՝ ֆինանսական աջակցություն ստանալու հարցով:

Ծրագիր 13

Տնտեսական հարաբերություններ. Ճանապարհային տնտեսություն
(Ոլորտի անվանումը)

Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների գիշերային լուսավորության համակարգի
անցկացում բոլոր փողոցներում
(Ծրագրի անվանումը)

Դարպաս համայնքի գյուղապետարան
(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 5000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

Շտապությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ
Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում Լորդը Սյլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները հագեցած չեն գիշերային լուսավորության համակարգով, որը որոշակի վտանգ, անհարմարություններ ու դժվարություններ է առաջացնում հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների համար: 2013թ. ընթացքում ներհամայնքային կենտրոնական փողոցները մասամբ վերազինվել են գիշերային լուսավորության համակարգով:

Փողոցների բարեկարգումից և ասֆալտապատումից հետո անհրաժեշտ է դրանք վերազինել գիշերային լուսավորության համակարգով:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել ներհամայնքային կենտրոնական փողոցներով երթևեկության անվտանգության մակարդակը դարձնելով դրանք լուսավոր, գեղեցիկ ու հարմարավետ համայնքի բնակիչների, զբոսաշրջիկների և տրանսպորտային միջոցների համար:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 90% և 10% համամասնությամբ):
2. 2017թ. պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային թիվ 2, 4, 5, 6 փողոցների, նրբանցքների և փակուղիների միակողմանի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը՝ նախատեսելով մետաղյա հենասյուներ 4.5 մ բարձրությամբ, 70 մմ տրամագծով, իրարից 40 մ հեռավորությամբ, յուրաքանչյուր հենասյան վրա 1 լուսային սարքավորում և էլեկտրահաղորդալարեր՝ 10 մմ հաստությամբ, 3 կմ երկարությամբ:

3. Համագործակցել և կնքել պայմանագիր «Հայաստանի էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ «Դեբեդ» մասնաճյուղի հետ՝ տրամադրելու փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքներն իրականացնող մասնագիտական (տեխնիկական) խումբ:
4. Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի հենասյունները, լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը:
5. Իրականացնել վերոհիշյալ ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքները և մինչև 2017թ. դեկտեմբերի 1-ը այն հանձնել շահագործման:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը
 Ծրագիրը նախատեսվում է անցկացնել 2016-2017թթ.

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2016թ. ընթացքում ներհամայնքային փողոցներում կանցկացվի գիշերային լուսավորության համակարգ,
- փողոցները կդառնան լուսավոր, անվտանգ ու գեղեցիկ՝ ինչպես համայնքի բնակիչների ու տրանսպորտային միջոցների, այնպես էլ համայնքում հյուրնկալվող զբոսաշրջիկների համար,
- ձեռք կբերվի համապատասխան փորձ, որի հիման վրա հետագա տարիներին կնախատեսվեն և կիրականացվեն ներհամայնքային մնացած փողոցների գիշերային լուսավորության համակարգերի անցկացման աշխատանքները:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների գիշերային լուսավորության համակարգի անցկացման ծրագրի իրականացումն անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցների ջրահեռացման կառուցման, ասֆալտապատման և բարեկարգման ծրագրերի իրականացման հետ: Ներհամայնքային փողոցների միայն պատշաճ մակարդակով բարեկարգումից հետո իմաստ կունենա դրանց արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացումը, հակառակ դեպքում ներհամայնքային փողոցները չեն ստանա ամբողջական գեղեցիկ ու գրավիչ տեսք:

Ծրագրի բյուջեն

Դիմել ՀՀ կառավարությանը, կամ հիմնադրամներին ու միջազգային կազմակերպություններին՝ ֆինանսական աջակցություն ստանալու հարցով:

Ծրագիր 14

Տնտեսական հարաբերություններ. Գերեզմանատան ցանկապատում

(Ոլորտի անվանումը)

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՑԱՆԿԱՊԱՏԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

(Ծրագրի անվանումը)

Դարպաս համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 10000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

Շտառայությունների մատուցում
Սպասարկում
Ընթացիկ աշխատանքներ
Վերանորոգում
Վերականգնում
Ընդլայնում
Փոխարինում
Լորդ
Սյլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքը ունի բաց գերեզմանատուն, որը ցանկապատված է եղել բարակ մետաղյա ցանցով, սակայն տարիների ընթացքում այդ ցանկապատը ոչնչացվել է:
Ընտանի կենդանիները առանց արգելքի ներխուժում են գերեզմանատուն և վնաս հասցնում շիրիմներին, որը տեղիք է տալիս ազգաբնակչության դժգոհությանը: Անհրաժեշտ է կառուցել հիմնական բետոնե հիմքով և քարե պատով ցանկապատ:

Ծրագրի նպատակները

Անհնարին դարձնել ընտանի կենդանիների մուտքը գերեզմանատուն
Ապահովել շիրիմների պահպանությունը և մաքրությունը

Ծրագրի խնդիրները

Կազմել նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթեր
Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 90% և 10% համամասնությամբ):

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Ծրագիրը նախատեսվում է անցկացնել 2017-2018թթ.

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Համայնքի գերեզմանատան պահպանություն և մաքրություն
Շիրիմների պահպանություն

Ծրագրի բյուջեն

Դիմել ՀՀ կառավարությանը, կամ հիմնադրամներին ու միջազգային կազմակերպություններին՝ ֆինանսական աջակցություն ստանալու հարցով:

Ծրագիր 15

Տնտեսական հարաբերություններ. Գյուղատնտեսության զարգացում

(Ոլորտի անվանումը)

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

(Ծրագրի անվանումը)

Դարպաս համայնքի գյուղապետարան
(Օրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Օրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 30000.0 հազար դրամ

Օրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

€Ծառայությունների մատուցում €Սպասարկում €Ընթացիկ աշխատանքներ
€Վերանորոգում €Վերականգնում €Ընդլայնում €Փոխարինում €Լոքը €Այլ

Օրագրի հիմնավորումը

Դարպաս համայնքում գյուղատնտեսությունը զարգացած չէ, վարելահողերը չմշակելու պատճառով վեր են ածվել խոտհարքների, իսկ արոտավայրերը հեռագնա են: Համայնքի սեփական խոտհարքները գտնվում են գյուղից 20 կմ. հեռավորության վրա, որը մեծ դժվարությունն է ներկայացնում այն օգտագործել նպատակային նշանակության:

Գյուղատնտեսությունը և անասնապահությունը համայնքում համարվում է ոչ եկամտաբեր: Գյուղապետարանը խորհրդային տարիներից մինչ օրս չի ունեցել գյուղտեխնիկա, որ կարողանա աջակցի համայնքի բնակիչներին, մշակելու իրենց սեփական հողերը:

Համայնքային սեփականությամբ գյուղտեխնիկայի ձեռքբերումը կօգնի գյուղացուն գյուղատնտեսության աշխատանքներում:

Օրագրի նպատակները

Զարգացնել գյուղատնտեսությունը և անասնապահությունը
Համայնքում բարելավել հողի մշակության աշխատանքները
Աջակցել գյուղացուն գյուղատնտեսական աշխատանքներում

Օրագրի խնդիրները

Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 90% և 10% համամասնությամբ):

Օրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Օրագիրը նախատեսվում է անցկացնել 2017-2019թ.

Օրագրի ակնկալվող արդյունքները

Օրագիրն իրականացնելուց հետո համայնքում կզարգանա գյուղատնտեսությունը
Աշխատատեղերի ստեղծում
Արտագաղթի նվազեցում
Բնակիչների սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավում

Օրագրի բյուջեն

Դիմել ՀՀ կառավարությանը, կամ հիմնադրամներին ու միջազգային կազմակերպություններին՝ ֆինանսական աջակցություն ստանալու հարցով:

Հիմք ընդունելով վերևում կատարված վերլուծությունը և ամփոփելով ՀԶՔԾ-ում ներառված համայնքի առաջնահերթ և ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերը, որտեղ թվարկված են 2016-19թթ. ընթացքում իրականացման ենթակա բոլոր ոլորտային ծրագրերի անվանումները, քանակական ծավալները, արժեքները (ծախսերը), կատարման տարիները և ֆինանսավորման աղբյուրները՝ ըստ ծրագրերի որոշված առաջնահերթությունների: Այստեղ պետք է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ առաջնահերթ համարվող ընդհանուր և ոլորտային առաջին 7 ծրագրերի ծախսերն ամբողջությամբ ընթացիկ բնույթի են (վարչական բյուջեի ծախսեր), ապա մնացած 8 ծրագրերի ծախսերը կամ ամբողջովին ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով են (կապիտալ բնույթի կամ ֆոնդային բյուջեի ծախսեր), կամ դրանց մի մասն ընթացիկ բնույթի են, իսկ մյուս մասը՝ կապիտալ բնույթի, կախված ոլորտային ծրագրերում աշխատանքների կատարման բնույթից:

2016-19թթ. ընթացքում համայնքում ծրագրվում է իրականացնել 211.000.0 հազ. դրամ ընդհանուր արժողությամբ ծրագրեր:

Համայնքի 2016-19թթ. ՀԶՔԾ-ում ներառված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ֆինանսական ամբողջական ապահովվածությունը և իրատեսականությունը մեծապես կախված կլինի համայնքի արդյունավետ համագործակցությունից պետության և դոնոր կազմակերպությունների հետ՝ ապահովելու վերջիններիս կողմից ակնկալվող ֆինանսական ներդրումները ՀԶՔԾ-ում ներառված համապատասխան ոլորտային ծրագրերում:

Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ

Քանի որ համայնքը չունի իր տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթեր (գլխավոր հատակագիծ, գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն), իսկ այդ փաստաթղթերի նախագծման (մշակման) պատվիրատուն, համաձայն <Քաղաքաշինության մասին> ՀՀ օրենքի, համայնքն է, քառամյա ժամանակահատվածում նախատեսվում է համագործակցություն ծավալել Հայաստանում գործող նախագծային ինստիտուտների հետ՝ կազմելու համայնքի (բնակավայրի) գլխավոր հատակագծի մշակման աշխատանքների նախահաշիվը: Համայնքի գլխավոր հատակագծի մշակման նախահաշիվային արժեքը հաշվարկելուց հետո միջոցներ կձեռնարկվեն՝ հայթայթելու պահանջվող գումարը ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներից (պետություն, միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպություններ,

մասնավոր ներդրողներ), քանի որ համայնքի բյուջետային միջոցների ներկայիս սուղ վիճակն առայժմ թույլ չի տալիս կատարել նմանատիպ ծախսերը համայնքի բյուջեից:

Համայնքի համար անչափ կարևոր այս հարցի լուծման այլընտրանքային տարբերակ է դիտարկվում մոտ ապագայում Հայաստանում ծրագրվող վարչատարածքային բարեփոխումների շրջանակներում խոշորացվող համայնքների կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի նախագծումը, քննարկումը, հաստատումը և կիրառումը՝ խոշորացվող համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին:

Շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ

2016-19թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի, անտառային և ջրային տարածքների, ինչպես նաև բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում նախատեսվում է կազմակերպել և իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համագործակցել Վանաձորի անտառտնտեսության հետ՝ համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունը, մասնավորապես՝ անտառում ձմեռնամուտի սանիտարական հատումները, սահմանված նորմերին համապատասխան պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար,
- լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ կենցաղային աղբը չթափելու դրա համար չնախատեսված վայրերում, գերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից ու վնասումից,
- տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն՝ լուծելու ընդհանուր աղբավայրի, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպման և մատուցման հարցերը,
- սահմանել վերահսկողություն համայնքին տեխնիկական ջրի մատակարարման ջրային ավազանում՝ արգելելու անասունների մուտքն ավազան, կանխարգելելու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումը և վնասումը, ինչպես նաև սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման և տարածման վտանգը համայնքում,
- սահմանել վերահսկողություն համայնքում գործող քարի վերամշակման արտադրամասերի, քարհանք շահագործողների գործունեության նկատմամբ՝ ուղղված բնության և շրջակա միջավայրի պահպանմանը,
- յուրաքանչյուր տարի գարնանը համայնքում կազմակերպել 2-3 շաբաթօրյակներ՝ իրականացնելու բնության և շրջակա միջավայրի մաքրության, ծառատնկման և ծաղկատնկման աշխատանքներ, ներգրավելով նաև երիտասարդներին և դպրոցականներին:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ

Չնայած ՀՀ օրենսդրությամբ ՏԻՄ-երն այս ոլորտում պարտադիր լիազորություններ համարյա թե չունեն, այնուամենայնիվ, համայնքի ՏԻՄ-երը շահագրգռված են համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմամբ և պատրաստակամ են ըստ ամենայնի օժանդակել այս ոլորտում ցանկացած նոր նախաձեռնության, քանի որ այն մեծապես կնպաստի համայնքում նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, բնակչության եկամուտների ավելացմանը և վճարունակության բարձրացմանը, համայնքի բյուջետային սեփական միջոցների հավաքագրման մակարդակի բարձրացմանը և ծավալի մեծացմանը, և, այս ամենի արդյունքում՝ համայնքի ընդհանուր զարգացմանը:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված՝ 2016-19թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- * ըստ ամենայնի աջակցել համայնքում գործող արտադրական ձեռնարկություններին՝ աստիճանաբար ընդլայնելու բազալտի վերամշակման և քարե սալիկների արտադրության ծավալները և ավելացնելու աշխատատեղերի քանակը,
- * համայնքում խթանել անասնապահական, թռչնապահական և մեղվապահական մթերքների (մասնավորապես՝ կաթի, մսի, ձվի, մեղրի) արտադրության, հանձնման և վերամշակման արտադրամասերի ստեղծումը, գործարկումը և զարգացումը,
- համայնքում կազմակերպել և աստիճանական զարգացնել տնային պայմաններում բնական հյութերի արտադրությունը և իրացումը,
- համայնքում խթանել առևտրի և ծառայությունների փոքր ու միջին նոր կետերի բացումը, բնակչությանը և հյուրերին պատշաճ մակարդակով սպասարկումը՝ պաշտպանելով դրանց սեփականատերերի իրավունքները և շահերը,
- համայնքում դնել էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծման հիմքերը՝ ապահովելու զբոսաշրջիկների գիշերակացը տնային պայմաններում, հասարակական սնունդը, սպասարկումը, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցումը,
- աստիճանաբար բարեկարգել և ասֆալտապատել ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները, անցկացնել գիշերային լուսավորության համակարգեր, տեղադրել ճանապարհային նշաններ՝ նպաստելու համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանը և բիզնեսի զարգացմանը,
- համայնքային նոր կենտրոնում տարեկան 2 անգամ կազմակերպել համայնքի գործարարների հանդիպումներ, կլոր-սեղան քննարկումներ, ցուցահանդես-վաճառքներ, փորձի փոխանակման և այլ միջոցառումներ:

Աղետների ռիսկի կառավարման հիմնական մոտեցումներ

Համայնքում աղետների ռիսկի կառավարմանն ուղղված՝ 2016-19թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համայնքի բնակչության իմացության, հմտությունների, գիտելիքների մակարդակի ուսումնասիրում և համայնքում առկա ռեսուրսների բացահայտում, որոնք հնարավոր է ուղղել աղետների ռիսկի նվազեցմանը նպաստող համայնքային միջոցառումների պլանավորմանն ու իրականացմանը,
- համայնքի խոցելիության և կարողությունների գնահատում, ներառյալ այդ գործընթացի կազմակերպման և իրականացման խմբի ձևավորումը, նախապատրաստական աշխատանքները, տվյալների հավաքագրումը և հետազոտումը՝ համապատասխան գործիքների և մեթոդների ընտրությամբ, վերլուծական աշխատանքների իրագործումը՝ յուրաքանչյուր փուլում ձեռնարկվող քայլերի և ակնկալվող արդյունքների ամրագրմամբ և ձևակերպմամբ,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման գործողությունների և միջոցառումների պլանի կազմում և իրականացում,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված՝ 2016-19թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները և միջոցառումները՝

- համայնքի սեփականություն համարվող կոմունալ ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, ըստ հնարավորությունների՝ նորոգում և զարգացում,
- համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքի կազմակերպում,
- վերահսկողություն համայնքի բնակչությանը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր կազմակերպությունների կողմից մատուցվող կոմունալ ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, բնակավայրի բարեկարգում և կանաչապատում, գերեզմանատների

գործունեության կազմակերպում և դրանց պահպանում և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման նկատմամբ,

- համայնքի հանգստի վայրերի, խաղահրապարակների, կանաչ տարածքների խնամքի և պահպանության կազմակերպում:

Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցությանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը ոլորտում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության կարգի մշակում, հանրային քննարկում, համայնքի ավագանու կողմից քննարկում և հաստատում, գործողության մեջ դնում,
- համայնքի բնակչության իրազեկվածության բարձրացում՝ ՀՀ տեղական ինքնակառավարման ոլորտի օրենսդրության և համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության վերաբերյալ ,
- համայնքի կարիքների և հիմնախնդիրների պարբերական քննարկում, վերլուծում և գնահատում՝ ֆոկուս-խումբ քննարկումների, համայնքային հանդիպումների, ժողովների և բնակիչների հետ անմիջական շփումների և երկխոսությունների միջոցով,
- բնակիչների ներգրավում համայնքի բյուջեի և զարգացման ծրագրերի մասնակցային պլանավորման, իրականացման, մշտադիտարկման և գնահատման գործընթացներում,
- համայնքի բնակիչների շահերի պաշտպանություն և համախմբում (մոբիլիզացիա)՝ համայնքի որոշակի խնդիրների լուծման, հանրային ծառայությունների մատուցման շուրջ,
- համայնքի ՏԻՄ-երի (ղեկավար, ավագանի), աշխատակազմի, ակտիվ բնակիչների շարունակական կրթում և վերապատրաստում տեղական ինքնակառավարմանը բնակչության մասնակցության բնագավառում:

6. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՕՏԱՐՄԱՆ ՔԱՌԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող հողամասերի օտարման է ընդգրկել համայնքի սեփականություն համարվող հողամասերի 2016-19թթ. օտարման քառամյա ծրագրում (աղյուսակ 7): Այդ նպատակով օրենքով սահմանված կարգով կներկայացվեն համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը՝ ուղղակի վաճառքով կամ աճուրդային եղանակով օտարելու համար:

Աղյուսակ 7. Համայնքի սեփականություն համարվող հողամասերի 2016-19թթ. օտարման քառամյա ծրագիր

Հ/հ	Շենքի, շինության, հողամասի անվանումը	Հասցեն	Տարածք/մակերեսը (մ ²)	Վիճակի գնահատականը	Այլ բնութագրիչներ	2016	2017	2018	2019
1.	Գյուղ. նշան. հողատեսք	գ. Դարպաս	50			20.0	10.0	10.0	10.0

ԵԶՐԱՓՈՒՄ

Համաձայն տեղական ինքնակառավարման բնագավառի ՀՀ օրենսդրության, ՀԶԲԾ-ն հանդիսանում է համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների ձևավորման ծրագրային հիմքը: ՀԶԲԾ-ում 2016-19թթ. համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերը, համայնքային ծառայությունները և միջոցառումները հիմք կհանդիսանան համայնքի այդ տարիների բյուջեների կազմման, ընդունման և իրականացման համար: Գործնականում, ՀԶԲԾ-ի իրականացումը կհանգի հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները) համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների մշակմանը և կատարմանը: Հետևաբար, համայնքի 2016-19թթ. ՀԶԲԾ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա չորս տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես՝ սեփական) փաստացի կատարման մակարդակից, ինչպես նաև դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀԶԲԾ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես՝ ՀՀ Լոռու մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես՝ ՀՀ Լոռու մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, մասնավոր և քաղաքացիական

հասարակության կազմակերպությունների, անհատ գործարարների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀԶԲՕ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀԶԲՕ-ում կամ տվյալ տարվա բյուջեում ներառված ծրագրերը կամ ծառայությունները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար, նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր ծրագրի կամ ծառայության համար կսահմանվեն և կգնահատվեն դրանով նախատեսված աշխատանքների կատարման որոշակի ցուցանիշներ, որոնց միջոցով էլ մոնիթորինգի կենթարկվի և կգնահատվի տարեկան առաջընթացը ՀԶԲՕ-ով սահմանված՝ համայնքի միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու գործում:

ՀԶԲՕ-ի կառավարման հանձնաժողովը տարին երկու անգամ կիրականացնի ՀԶԲՕ-ի տվյալ տարվա համայնքային ծրագրերի և ծառայությունների ներքին մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), որի արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ղեկավարին, վերջինիս կողմից էլ՝ համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶԲՕ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համապատասխանաբար համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶԲՕ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶԲՕ-ի իրականացման յուրաքանչյուր տարվա և քառամյա ժամկետի ավարտին ՀԶԲՕ կառավարման հանձնաժողովի կողմից կկատարվի դրա տարեկան կամ քառամյա գնահատում՝ ՀԶԲՕ-ում ներառված ծրագրերի, ծառայությունների և աշխատանքների կատարման ցուցանիշների սահմանման և գնահատման միջոցով:

ՀԶԲՕ-ի տարեկան կամ քառամյա գնահատման արդյունքների հիման վրա ՀԶԲՕ կառավարման հանձնաժողովը կկազմի ՀԶԲՕ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը և կներկայացնի համայնքի ղեկավարին: Այդ հաշվետվության նպատակը կլինի՝ վեր հանել համայնքի առանցքային սոցիալ-տնտեսական զարգացումները մեկ կամ չորս տարվա ընթացքում, բացահայտել բացթողումները, թերությունները և շեղումները հաստատված ՀԶԲՕ-ից:

Համայնքի ղեկավարը, մինչև ՀԶԲՕ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն ներկայացնելը, կկազմակերպի և կանցկացնի դրա աշխատանքային և հանրային բաց քննարկումներ 15-օրյա ժամկետում՝ այդ մասին իրազեկելով համայնքի բնակչությանը, համայնքում գործող պետական, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների կազմակերպություններին, շահագրգիռ այլ անձանց: Համայնքի ղեկավարը ՀԶԲՕ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը, դրա հանրային քննարկումների ժամանակ համայնքի հանրությունից ստացված և ընդունված դիտողությունների ու առաջարկությունների վերաբերյալ

տեղեկանքը և կից այլ փաստաթղթերը, օրենքով սահմանված կարգով, կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը:

Համայնքի ավագանին ՀԶԲԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը կքննարկի օրենքով և ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով և կկայացնի համապատասխան որոշում:

Հիմնվելով ՀԶԲԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶԲԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶԲԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները, օրենքով սահմանված կարգով, ներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը: